

اختیار

۱۲۹۲

مطبعه و اداره خانه درخان والده دروازه
مخصوصه است

مکتوبی که برای درج کازت با اداره واده
شده و مطبع نشود بصاحبش رده نخواهد شد

مکتوبی که اجرت پست آن داده نشده
است از جانب اداره قبول نخواهد شد

پست سالیانه شش مجیدیه سفید
شش ماه چهار مجیدیه سفید
یک نسخه ۴۰ پاره رایج است
اجرت پست سالیانه در واده سه و برای
خارج شش مجیدیه سفید افزوده خواهد شد
غیر از روزهای جمعه و یکشنبه همه روزه
مطبع و نشر خواهد شد

این کازت از حوادث کوناگون و از سیاسیات و پرتیک و از تجارت و علم و ادب و دیگر منافع عمومی سخن خواهد گفت مرکب شده و عامه بجا قبول و مطبع خواهد شد
از اعلاناتی که در ضمن حوادث نوشته شود به سطره غرضش و از اعلانات عادی به سطره غرضش اذعان خواهد شد

نخستین تکلیف وطن داری

معنی وطن را یک قدری فهمیدیم . و بی بدانتن
اجرا و افراد و کل و کلی و وطن و نام عمومی و جامع
وطن برده . راه تعیین وظایف و حقوق هر کدای
از آنها را بدانند و فراخور حال خود . و لزوم رعایت
شرایط حقوق ذاتی و وظیفه شناسی را نوعا و اجالا
بدست آوریم . ولی باکال آشکاری معلوم است .
که بهیچقدر دانستن در این مقام اکتفا نمی
توان کرد . و پس از دانستن نیز بدانتن تنها
قانع و راضی نمی توان شد .

بنحوی باید دانست که سعادت حال و سلامت
زندگانی اجزای افراد . ممکن و متصور نشود
بود مگر بسعادت حال کلیه وطن . یعنی نامی
اجزای وطن .

وطن منزله یک انسان است . بحال اعتدال آوردن
آن و نگاهداری کردن حالت معده آن . و مزاج
اورا مستقیم داشتن . نخستین وظیفه وطن
و اجزای وطن است . راست است زنده کی
تن انسانی با روح و روان است . و تن را بی روان
حیات نیست . لکن بقای روح نیز بسته و مربوط
است بودن اعضای ریشیه و قوای متعدده آلات
و اسباب چندی که بی آنها نمیتواند در تن باشد
و ناچار زائل و باطل خواهد شد . و نیز بعد از
درست و بیجا بودن همه قوای و اعضا و جع مزموعات
آنها . روح با آن عظمت نیازمند است بر اینکه
از مساعی و کار کردارهای تن هر آتی مدد جدید
از روح بخاری باورسد .

که این روح بخاری از غذاها حاصل میشود .
و این غذاها برنج دست اعضا و جوارح موجود
کرد . و از ساعت شروع تحصیل آن تا وقتی که
بست آمده . و طعام شده از درجیات هاضمه گذشته
و اکثرا جوارح و اوقا در آن کار کرده و هر کدای وظیفه
خود را بجای آورد . تا آنکه روح بخاری لطیف
از میان آن غذا بجانست با روح حیوانی مقصود ترا
حاصل کند . و جان و روان ترا حفظ نماید و نیز
همین تن و جوارح زنده کی جان زنده باشند . باید
دید که چه قدرها کار است و چندین گونه اقدامات
و مسعیا و مناسبات و روابط در میان آنها هست
این است تقدیر کرامی دانسته که قدر

هر چیزی و اندازه هر کاری از روی عزت و علم
مقرر فرموده است جل برهانه

پس معلوم است که اجزای تن آدمی هر کدای
از اعضا و جوارح و قواها و اعصاب و وسائط داخلیه
و خارجیه که در آن هست . تکالیف و وظائف معینه
دارند . که باید با قیای آن وظیفه پرداخته و حق
خود و حقوق دیگران را نیز بشناسد . و بر مقتضای
آن از روی اعتدال و استقامت یعنی راستی و راستکاری
کار کند . تا آنکه وطن این تن انسانی و هیکل
توحید و تجید صانع اعظم جهان فرین اعتدال
و استقامت مزاج بوده . و از روی شرافت و افتخار
با قیای آنچه مقصود از آخر بطن او است پردازد .

یک فرد از انسانها که آنگونه حالات و اوضاع را
دارا است و بوجوب این قدرها تکالیف و وظائف
و حقوق را در کار دارد باید بدانیم وطن عز زما
که این همه جانهای گرامی و نفوس محترمه را حاوی است
چه قدرها وظیفه ها خواهد داشت .

از بجای این تکالیف باید آغاز کرد که حقوق و وظائف
وطن و اجزای وطن بدرستی معلوم گردد ؟

باعتقاد درست توابع گفت . تعمیم اطوار دانش
و فرهنگ و ترتیب اسباب علم و آگاهی اولین شرط
تعمیر و آبادی وطن است .

فراهم داشتن اسباب تعمیم علوم و معارف
و احاطه کردن اطوار آگاهی اطراف وطن را با
مکت و ثروت و سامان وطن حاصل میشود .
در صورتیکه قوه ثروت وطن کفایت این حال را
نکند . اسباب تعمیم علم و آگاهی چگونه میسر
گردد ؟

آتم بعل میسر گردد . با آگاهی حاصل شود .
جاهل و نادان ثروت شخصی و نوعیه را مالک نتواند
شد .

راست است ترتیب مکبها و معاهدات و مدرسه ها و مفرحات
اینها ممکن نیست مگر بصرف قوه مایه از وطن . تا آنکه
موافق مطلوب . و روشنائی دانش و آگاهی
تاریکیهای وطن و اجزای وطن را بردارد . و تمامی
شعبه های وطن داری در نزد همگان آشکار شده
مهم بودن قیام با لوازم آن را هر کسی دانسته .

و نتواند خود را معارف از ایقایی و وظیفه خود
دارد .

ولی اکمال مقصود در توسیع دائرة ثروت و سامان
وطن و نزدیک کردن حصول آن مقصد . که منحصر
بتوسط علوم و معارف خواهد بود ممکن است بدون
صرف مبلغ خطیره یکدفعه باشد .

چنانکه اولای عوم اهالی و افراد وطن باید یک اتفاق
ملی و وطنی برای این کار یعنی پیشرفت اسباب
تحصیل علم و فرهنگ را پیشنهاد حقیقی خود کنند .
و نمایا عوم ارکان و اعیان وطن و کسانیکه بقسام
بتری و امتیاز از میان اینای جنس رسیده اند .
جداجدا و جدا بکثوع مراقبت مخصوصه در این
کار مصروف دارند . بهر گونه تشویق و ترغیب
اهالی و افراد و اطفال و معلمین را بی ضروری وادارند
بفهمیدن اهمیت و لزوم این کار . و محتاج بودن
وطن را به تعمیم علم و آگاهی در نخستین درجه .

از کان دولت و امنای حضرت و همچنین رجال
و اعیان و وجوه ملک و مملکت که درجه اهمیت این
کار را می دانند قانع نخواهند بود . بر اینکه معاوانات
پولی و مالی و ترتیبات کلیه اموری که اساس رونق
و پیشرفت معارف است اکتفا کنند . چهاولاد
وطن و اطفال اولاد وطن در حقیقت اولاد و اطفال
ایشان هستند . و معاملات ایشان در حق اطفال
که در مکتبها برای تحصیل استعداد حفظ هر گونه
سعادت و شرافت وطن . بدست مری علم و دانش
و ادب سپرده شده است . بهیچ طوری و در هر
حالی باید از محال و اطوار آنها آگاهی حاصل
کنند . و این همه خرجها و زنجها را کدرا
تریت بسیار معنای آنها صرف میشود معلوم
دارند که چگونه صرف میشود . و چه نتیجه میدهد .
و اطوار استعمال در حق این و ذایع وطن
و نور چشمان وطن . از جانب مأمورین و معلمین
چگونه اجرا می گردد . از این مکتبهای محلات
گرفته تا مکتبهای نظامی و غیر نظامی و بالا تر از آنها
برسد . کدای . مخنها در اینجا است . و گر نه
دولت علیه عثمانیه در صرف مبلغ ممکنه در راه
علوم و معارف در بی غنی نمی نماید . و با اعتقاد صادق
توابع گفت . کدرا این حال حاضر اگر بقاعده
اداره این مکتبها مراقبت عمومی از جانب اجزای
وطن یعنی کسانیکه ربط باین کار دارند اجرا شود .

یقینا تا یکدرجه کافی بر رفع احتیاجات متشوعه
وطن خواهد بود .

الحاصل در باب نزدیک علم و دانش در اطراف وطن
و مراقبت باین کار هم فرض جمله آحاد و افراد
وطن و مخصوصا کسانیکه صفت امتیاز و اعتلائی را
از میان وطن یکجهتی از جهات حاصل دارند
میباشد .

فرضا اگر کسی بداند که یک کله سخن در اینجا بگوید
که مفید رونق دائرة علم و استعداد باین معارف
پروری باشد . و از گفتن آن سخن دریغ نماید .
و خود داری کند . بهمان نسبت از حقوق داری وطن کم
کذاشته و داد حقوق شناسی را نداده است .
و اعتقاد میکنیم که همین یک سخن برای هوشندان
در این مورد کافی باشد و میزان دیگر کارها و اقدامات
و مساعی و جانفشانی و بذل هر گونه مقدرت را
علی قدر الوع و الطافه از این قرار درست داشته
و وطن کرامی را بانداعات شایسته سرافرازی
خواهند بخشید .

(یک نکته از این معنی گفتیم همین باشد)

اخبار داخله

دیروز جناب مستطاب افخم صداریتهای هنگام
صبح بمابین همایون عزت و بحضور شوکت
موفور ملوکانه شرفیاب گردیده . و در ساعت
هشت و نیم بیابالی تشریف . و تالعات یازده
و نیم باداره امور و مصالح لازمه اشتغال ورزیده
اند .

در مهماتی بالی که دروین دسرای اعلیحضرت
ایمپراتوری در پنجم همین ماه فوریه فرنی داده شده
است . پیش از آنکه بال شروع بشود . علیاحضرت
ایمپراتریس جناب دولاب عارفی باشا سفیر دولت
علیه عثمانیه دروین را پذیرائی نموده اند .

شب چهارشنبه آینده کدش بیست و هفتم ماه محرم
الحرام است جناب دولاب وزیر مختار و ابایی
مخصوص دولت علیه ایران مهماتی طامی خواهند
کرد . در آن مهماتی جناب مستطاب افخم و کانت

پناهی . و جناب دولت و عطفات سبیلاری .
و جناب دولایب ناظر خارجه . و جناب سغری
دولت محابه کدر بای تخت هستند . و اداهای
(خانها) محترم ایشان مدعو خواهند بود .
این مهمانی عده بجهت تواب مستطاب اشرف
والا متمدنانه . که در سفارتخانه علیه ایران
تشریف دارند ترتیب داده میشود .

(در کازات وقایع مصر مندرج است)

از اسکندر به نوشته اند و او را قیوم که مأمور
پرسیدن سعادت طالب طاعت پاشا باسلامبول بجهت
فرستادن عیال مرحوم مصطفی فاضل پاشا بمصر بود
ایشانرا باسلامبول رسانیده . و عیال و شاریه را
برداشت و روز سه شنبه گذشته بلکراه اسکندر به
رسیده است . و از مرگهای بطاریه ها
(دسته ها) ی توب انکار کامذکور توب انداخته
شده و اجرای رسم احترام و سلام را در حق ایشان
بعمل آورده اند . فرزندان و صبیهای مرحوم مشار
الیه بعد از آنکه با اسکندر به رسیده اند . بدون مک
و توقیف با (ترن) قطار مخصوص بحیره
مصر واصل و در حصوه در سرائی که برای اقامت
ایشان مهیا گردیده بود معز و امکر ما پیاده
شده اند .

نیز در همان روز بعد از ظهر و او را ستریا بعض
کسان و بیستگان فامیل (عیال) مشارالیه را که
در آن و او را بوده اند . و بعضی همراهان ایشانرا
با اسکندر به رسانیده است .

(رسمی)

شاگردان مکتبهای دارالمالک و رتبه های اثابیه
در سابه معارف و ابان جناب شهریاری از حاصل دست
خیرت خود شان . درین سال مینت فال بعض
اشیاء متنوعه سوزن دوزی و نقش دوزی (بتری
فته و یجه و نقش اشلهای کوئید) حاضر کرده .
و در هنگام اجرای امتحان عمومی مکاتب رشده
بمعرض تماشا آورده . و مقداری از آن از جانب بعض
اشخاص محترم خریده شده بود . و بقدر ارزش
دویست و نه هزار و دویست و پنجاه و پنج غروش
از آن معمولات باقی مانده است .

اکنون مناسب دیده شده است که اشیاء مذکوره
به پانف کذاشته شود و بلیتهای آن حاضر و آماده
گردیده است .

موافق قراری که داده شده است . از بلیتهای
مذکور دویست و شصت و بارجه بلیت اگر امیه
خواهد داشت . این بلیتها هر یکی در عوض یک
مجمدیه سفید دوزی یکی چینی طاق در دکانی که
معمولات مکتب صنایع فروخته میشود . و در بایزید
در دکان احد افندی مجلد . و در مطبعه بصرت
و در مکتب رشده شکطاش و در اسکندر در رشده
آطله طاق و نیز در مکتب رشده که در آن نزدیکی
است بجهت طالبان موجود است و داده خواهد
شد .

چون بلیتی است که اصحاب حیت و مروت

(غیرت و وطن پرستی) برای تشویق و ترغیب
اولاد وطن که در تحصیل هنر و معرفت سعی هستند .
بدل نفوذ همت خود را در بیغ نخواهند فرمود لهذا
با اعلان کیفیت مبادرت کرده شد .

(حوادث متنوعه از کازتهای اروپا)

کازت اوکسبورگر الکمانه چاپ و تنوع کاغذ را
که بتاریخ ۵ فوریه از حدود پوسه بوی نوشته
اند . بقرار ذیل درج نموده است . این روزها
که سرما کم شد و هوا آغاز با اعتدال کرد در قطعه
پوسه چنه چنه زد و خورد در میان اهل شورش
و عسا کرد و لای دیده میشود . ولی این زد و خورد
عده نیست بعلت اینکه تلفات از دو و یاسه نفر
بیشتر نمیشود . تنها مصادمه که در حوالی (تاپوتا)
شده است . کی عده کی داشت . کدرین جنگ
بقدری و هفت کس تلف شده و بقدر بجهت نفر
تعداد بحر و حین میباشد . اگر حالت شورش
پوسه را بحالت شورش هر سگ متایسه بکنیم شورش
پوسه را معدوم الحکم خواهیم انکاشت .
خصوصا اهل شورش هر سگ را در قوطاغ یک نقطه
استنادی هست . و شورش اینچیا از مدتی
باینطرف است که محدود شده . و از نظر اهمیت
افتاده است .

میکویند هیئت مدیران صربستان عرض خواهند
شد . و میسور سنج رئیس هیئت مشکله ثانویه
خواهد گردید . امارت مشارالیه در خیال عقد یک
استغراض جدیدی است . ولی چونکه در اروپا
نخواست پول پیدا نماید . لهذا میخواهد یک
استغراض داخلی ترتیب نماید . و اگر در داخله
نیز پول پیدا نکند ناچار خواهد بود که پول کاغذی
درست بکند . حالت مالیه صربستان بسیار
مفشوش است . روایتی که در خصوص استغای
جناب پرنس میلان شهرت داشت صحیح نیست
پرنس مشارالیه در حق استغافنه - سخن گفته و نه
نصرا آنرا مینماید .

بجهت بعض مطالب لازمه محلیه جناب علی پاشاوالی
هر سگ ترجان خود شانرا بقره طاع فرستاده بودند
بعضی از کازتهای مأموریت ترجان موی الیه را معنیها
قرار داده . و تفصیلاتی می نویسند . حتی
در بعضی از آنها مندرجست . که جناب والی مشار
الیه بجناب پرنس نکولا حکمران قره طاع تکلیف
میکند که شطاری از اراضی هر سگ را بملک قره طاع
ترک نمایند و بدین واسطه خواهش مینماید که پرنس
مشارالیه معاونت و مداخله بشورش و اختلال نکند .
حال آنکه تمامی اوراق اخبار و کازتهای کبابین پوست
رسیده این حوادث بی اصل و اساس را تکذیب
میکند .

بعضی از کازتهای وین نوشته اند که تدارکات
فوق العاده اتریش بجهت ضبط پوسه است
(بستر کورسوندیج) مینویسد که این مطلب هیچ اساسی
ندارد . و تدارکات دولت اتریش تنها بجهت
محافظه حدود خود و محافظت آمد و شد اهل شورش

و اصحاب اختلال بخالت اتریش و مجارستان است .
و آنها بیکه میکویند دولت اتریش میخواهد پوسه و هر سگ
قشون بفرستد دوستان فوق العاده اتریش هستند .
و اینکه از پولینیک اتریش هیچ خبردار نیستند .

تایمس مینویسد علیا حضرت قرا لجه انکلیس
لقب امپراتریسی هندوستان برای خود شان قبول
خواهند کرد . و در این چند روز لایحه درایباب
پارلمنت داده خواهد شد .

چند روز قبل نوشته بودیم جناب (داد بنورغ)
فرزند دوم علیا حضرت قرا لجه انکلیس باماموریت
بحر به دوسال سیاحت خواهد کرد . وزن مشار
الیه که دختر علیا حضرت امپراطور روسیه میباشد .
پیش پدرش به پتر بورغ خواهد رفت .

نایه فرایه پرسه مینویسد که سبب آن مأموریت
و سیاحت . و این عزیمت به پتر بورغ ضمنا یک
نزاع و کدورتی است . که میان دوک مشارالیه
و حرم محترمش واقع گردیده است .

از قرار اطلاعاتی که حاصل شده است . در مدت
سدها نینسان و مایس و حن بران سال حال روحی که
۱۲۹۱ باشد موازی ۶۸۵۹۳ قیه تیا کوی ایران
وارد شد در جده گردیده . و قیمت آن از روی قیثات
کرتک (۱۷۱۵۸۱) غروش بوده است .

و موازی (۵۵۹۳۰۹) قیه کذک در طرف
سه ماه من بوز تیا کوی مختلف انواع ایران از کرتک
بغداد گذاشته و قیمت آن از روی مظنه رسم کرتک
(۲۱۷۶۱۵۵) غروش شده است .

و از کرتک از ضرور در مدت سدها فوق موازی
۱۹۰۸۴ قیه تیا کوی کاغان و صنهان و شیراز
باختلاف مقدار گذاشته است . و قیمت آن از روی
قیثات کرتک ۱۳۳۳۶۹۱ غروش بوده است .

جتلان (یعنی یکون) مقدار تیا کوی که در سه
ماه نینسان و ابار (یعنی مایس) و حن بران سال
۱۲۹۱ روی از کرتکهای بنادر ملکه فوق که عبارت
از جده و بغداد و از ضرور است گذشته
است (۸۱۸۰۸۶) قیه که من تیر تیر پیایه از قرار
بلکن دوقه و نیم (۳۲۷۲۳۴) من میباشد و جتلان
قیمت از قرار قلداد فوق (۳۶۸۸۴۱۷) غروش
پول صاع ابرا از قرار یکصد و مجدیه از قرار بیست
غروش است .

غیر از اینها هم در بعض بنادر بحریه و بریه مقدارهای
معدودی وارد کرکها شده است که بحساب فوق داخل
نیست .

تصحیح

در نسخه پیش مورخه ۲۱ محرم در صفحه دوم
در ضمن بیان فقره متعلقه بقا و له نامه در میان باب عالی
و سفارت علیه ایران بجای لغظ غره ششم غره بیست
و یکم نوشته شده است بجهت تصحیح مبادرت به بیان
آن شد .

چند روز پیش خبر انعقاد مجلس شورای بزرگ را
در طهران از چند درجات مکتوب مختبر تبریز خودمان
نوشته بودیم . موخرا صورت دستخط همایون
اعلیا حضرت شاهنشاه ایران را که بهمهده جناب
امین الملک ناظر اداره مجلس مذکور شرف صدور
یافته است . در ضمن کازت رسمی ایران دیده و عینا
درج آنرا مناسب دانستیم . اگر چه بعض وظائف
مجلس مذکور و وضع آنجا بهمین یک دستخط همایون
معلوم نمیشود . لکن بعد از رسیدن نسخه کازت
مذکور که بتزیین مجلس و تعیین وظائف و غیر ذلک
آن متعلق است . تفصیل رانیز در نسخه های بعد
خواهیم نوشت .

کازت ایران در ضمن بیان از صدور دستخط همایون
مذکور و آنچه داتر باین مطلب است بقرار ذیل
مینویسد .

اعلیا حضرت اقدس شاهنشاهی عصر روز سه شنبه
بیست و نهم شهر ذی قعدة الحرام بتلار دارالشوری
تشریف قدوم از آن فرموده از آنجه در میان
وزرای تمام مطرح گفتگو بود سئوالات فرموده
برای صواب همایونی مقالات مجلس را زینت
افزودند و موافق شرحی که در هفته گذشته بدستخط
مبارک همایون بافتار جناب امین الملک صادر
فرموده اندیکروز دیگر هم از ابام هغه که روز پنجشنبه
است بر ابام مخصوصه انعقاد مجلس افزوده شده
هفته سه روز مجلس و وزیران و اعضای مجلس بلا امتناع
حاضر تدویر مقررات علیه و امور لازمه مملکتی
گفتگوها و اقدامات مقتضیه میشود .

در صورت دستخط همایون

امین الملک انعقاد این مجلس چنانچه مکرر
شفاها و نوشته حکم و مقرر شد از اوزام امور
حالیه دولت است و کال میل را بتقی و انتظام
آن داریم و کال تقویت را در برابر حاضر هستیم
بعمل میآوریم . بعضی فرمایشات تازه بقرار آمد که لازم
شد مجددا حکم بشود در مجلس قرائت شده جزء
تسلیحات و قرارداد مجلس بشود (اولاجون
فرمایشات زیاد و مطالب دولتی روز بروز درازنیداد
است هغه دومریه انعقاد مجلس را کافی نمیدانیم
باید هفته سه روز مجلس شود (شنبه) (سه شنبه)
(پنجشنبه) (ثابا) اهالی مجلس در گفتگو و حرف
آزاد هستند هر چیزی را باید بدون شائبه هیچ غرض
بایدون هیچ ترس و واهمه بقرین غاید . فی انیل از صف
نعال اگر شخصی برخیزد پروژای بزرگ ابرادی وارد
بیاورد و بگوید توفلان کار را تفهیمه کرده
باین دلیل نباید آن وزیر کدورتی حاصل کند بلکه
همچحق ندارد باید کاری که میکند جواب آن شخص را
موافق قاعده یابد غاید یا اذعان کند . و هر یک
از اجزای مجلس آنچه در شب و روزهای تعطیل در خیر
دولت بخاطر شان باید یاد داشت کرده در مجلس
مذاکره نمایند لکن آنچه آراء مجلس یک امری از جرعه
و کلی قرار گرفت باید نوشته و مهر اهل مجلس باشد

این نوع امور بمنام با عرض شفاقی هیچ بذرفه
نیست . حتی حکای که بعد از این بولایات تعیین میشود
یا بکثر مین بجای میبود باید حکمی فوق العاده
و غیر صادر میشود . باید تصدیق و رای اهل مجلس
باشد .
فی ۲۲ ذی القعدة سنه ۱۲۹۲

بیشتر شرحی در خصوص
ایران در ضمن نسخه
این روزها نظامنامه بود
وامانات و غیبه و به
ایران دیده شده و عین
نوشته شده است در
اکثر اخبار ایران لا
آگاهی از مملکات آن
نمودیم .

(نظامنامه)

نمره (۱) بواسطه
جات و مکتوبات تحریر
با کت باشد و همچنین
میشود تا وزن پنجاه مثقال
نمره (۲) بواسطه
بایمه از قبیل نقش
الجاره که در پاکت
سران راه بندند که از
مثقال

نمره (۳) کرایه
باطلاق چپار خانه باید
وجه آن کرایه غیر (پول)
چسبیده شود .

نمره (۴) عقد
تحریری که در نمره (۱)
مسافتی که باشد سه مثقال
در یافت میشود و پنجاه
میشود بهر درجه که
معین است زیاده شود
کرایه هفت مثقال کرف
هفت مثقال هر کانه
و نیم مطالبه میشود
مثال

نمره (۵) کرایه
که در نمره ۴ ذکر شد
یکصد دینار (۲۰ باره)
اگر بیک مثال اضافه شد
میشود بهمین طریق

نمره (۶) اگر نوش
مخلات یافت شود که
کرایه آنرا غیر محاسب
حفظ میشود و فرستاد

نمره (۷) نوشته
بصاحبش پسند باید
غاید و قیمت هر قبضی
نوشته جاتی که بموجب
شود و در صورت خانه
بجای صاحب آن نوش

پیشتر شرحی در خصوص پوست و نظامات پوست ایران در ضمن نسخه‌های اخترا درج کرده بودیم اینروزها نظامنامه پوستخانه و تعرفه نقود و اوراق و امانات و غیره و بعضی متفرعات آن در ضمن کازت ایران دیده شده و عین نظامنامه را که در ضمن سه فصل نوشته شده است در اینجا درج میکنیم چون بجهت اکثر تجار ایران لازم میشود و برای عموم هم آگاهی از مداخلات آن نامناسب بود تفصیل را درج نمودیم .

(نظامنامه پوست خانه ایران)

فصل اول

نمره (۱) بواسطه چابارجل خواهد شد نوشته جان و مکتوبات تحریری از هر قبیل که مکتوف پاکت باشد و همچنین نمونه مال التجاره نیز جل میشود تا وزن پنجاه مثقال .

نمره (۲) بواسطه چابارجل میشود نوشته جان با همه از قبیل نقشه روزنامه و کتاب و نمونه مال التجاره که در پاکت نباشد بلکه بعضی یا کاغذ سران راه بلند که از خارج دیده شود تا وزن صد مثقال .

نمره (۳) کرایه اشیاء مرقومه در وقت سپردن باطلای چابار خانه باید پیش داده شود که معادل وجهان کرایه غیر (پول) پوست بر روی آن بسته یا پاکت چسبانده شود .

نمره (۴) عقد معینی برای کرایه نوشته جان تحریری که در نمره (۱) ذکر شد در داخله مملکت بهر مسافتی که باشد سه مثقال و نیم وزن پنجاهی (۵۰ پاره) دریافت میشود و پنجاهی پنجاهی کرایه علاوه میشود بهر درجه که از وزن سه مثقال و نیم که عقد معین است زیاده شود مثلاً اگر چهار مثقال شود کرایه هفت مثقال گرفته میشود که ده شاهی باشد و از هفت مثقال هرگاه نیم مثقال اضافه شود کرایه ده مثقال و نیم مطالبه میشود به همین طریق تا وزن پنجاه مثقال .

نمره (۵) کرایه نوشته جان با همه و نمونه مال التجاره که در نمره (۲) ذکر شد از هر ده مثقال که عقد معینی است یکصد دینار (۳۰ پاره) مطالبه خواهد شد و ازین عقد اگر یک مثقال اضافه شود کرایه بیست مثقال مطالبه میشود به همین طریق تا وزن صد مثقال .

نمره (۶) اگر نوشته جاتی در صندوق پوست محلات یافت شود که غیر بر روی آن نباشد و تمام کرایه آنرا غیر محاسبانده باشند در اطاق چابار خانه حفظ میشود و فرستاده نخواهد شد .

نمره (۷) نوشته جاتی که بخواهند بطور حتم بصاحبانش برسد باید مطالبه قبض از پوست خانه نمایند و قیمت هر قبضی پنجاهی است و اگر این نوشته جاتی که بموجب قبض سپرده میشود معقود شود و در صندوق خانه مبلغ پنجاه تومان (۲۵۰۰ غروش) بجا بیا بصاحب آن نوشته خواهد داد .

نمره (۸) صاحب هر نوشته و امانت در صندوقی که تردید از رسیدن کاغذ و امانتی که قبض گرفته داشته باشد میتواند بموجب ابراز قبض بتوسط پوست معلوم نماید که امانت یا کاغذ او بی عیب بصاحبش رسیده یا نه اجرت این تذکره نقص پنجاهی است .

نمره (۹) نوشته جاتی که سر پاکتهای آنها واضح و معین نوشته شده باشد بصاحبانش میرسانند بدون آنکه حق علیحد مطالبه نمایند و در صورتیکه عنوان پاکتا صریح نباشد در اطاق پوست حبس خواهد ماند تا صاحبش بیاید بگیرد .

نمره (۱۰) غیر فرانسوی عبارتست از مهرهای چاپ شده بشیر و خورشید که در وسط آن بخط هندسه و فرانسه عدد و قیمت آن معین است و برای علامت وصول کرایه نوشته جان یا امانات بر روی پاکت بسته چسبانده میشود و محل فروش آن در اطاقهای پوست دولت علیه و نزد بعضی از تجار و قیمت آن از اقرار است .

(غیر سیاه بکشی) (۱۰ پاره) (غیر آبی صد دینار) (غیر قرمز یکصدی) (بلغ غروش) (غیر سبز دویصدی)

فصل دوم

نمره ۱ بواسطه چابار فوق آماده که بفرانسه (استافت) میکنند هر چیزی که کم و کیفیت ملفوف آن معلوم نباشد هر وقت بخواهند تا وزن پنج من نیز فرستاده میشود و کرایه چنین خلی از قرار فرسنگی یک هزار و پانصد دینار است و این امانت و بسته را پس از سپردن باطلای بدون تأخیر میفرستند و لدالورود بصاحبش میرسانند

باز هست

اخبار تلگرافی

اتریش - مجارستان

وین ۱۶ فوریه

وزیر مالیات اتریش در خصوص ترتیب استقراض مبلغ چهل و نه میلیون فلورین بک لایحه بمجلس شورای ملت تقدیم کرد . این استقراض برای تمام کردن عملیات راههای آهن و نقصان بودجه صرف خواهد شد .

بشته ایضا

شورای ملت قرارداد که اسم ده ک در ضمن دعاها کلبایها دائماً یاد کرده شود .

راکوزه ایضا

بیست نفر ایتالیایی که میخواهند از اینجا بمیان اهل شورش بروند از جانب حکومت حبس و توقیف و موخراتی بلد شدند .

فرانسه

پاریس ایضا

مسبوغامبتا در باب انتخاب دولت دکار باعضائیت شورای ملت مخالفت می نماید .

(اسپانیا)

مادرید ایضا

در هنگام اجرای رسم افتتاح شورای ملت علیه حضرت

قرال از جانب اهالی باکال خوشی و خشنودی پذیرفته شدند . میکنند در این نزدیکها اسباب تمام آسایش فراهم خواهد آمد .

(یونانستان)

اتن ایضا

بعد از هشت روز مذاکرات دیوان استیناف ادعای وکلای سابقه را در باب عدم استحقاق محکمه محاکمه ابشارا قرارداد امر بتوقیف ایشان نمود .

اتریش - مجارستان

وین ۱۷ فوریه

در پورسه فیثات بعضی اسهام بالا رفت وجه نقد خیلی زیاد شد . وامنت برقرار خواهد بود .

(فرانسه)

پاریس ایضا

اسهام عمومی غروش ۲۰ سانیتم ۵۰ سندت روم ایلی فرانک ۶۰ ..

سندت روم ایلی زیادتر کرد . میکنند اکثریت اعضای شورای ملت با هوا خواهان جمهوریت خواهند شد .

(رومینا)

اتریش - مجارستان

وین ایضا

استقراضی که وزیر داخله تکلیف کرد از قرار صدی چهار غا و قاض خواهد داد .

پولیشه کورسوندنچ مینو پس

علیا حضرت امپراتریش در اول ماه آینده بآنکستان خواهد رفت که با خواهر خودشان که سابقاً قراچه ناپولی بودند ملاقات نمایند .

(اسپانیا)

مادرید ایضا

عساکردونی در توای (الکتوتا) که وفارستیارا شکست دادند .

اعلیحضرت قرال در نطقی که در شورای ملت کردند بیان نمودند که جزیره (کوبا) در تحت تصرف اسپانیا خواهد ماند . و در آن جزیره تاکنون هفتاد و شش اسیر آزاد شده اند .

(هندوستان)

کلکنه ایضا

جنتاب پرنس دیگال بنو پول عربت کرده .

(فرانسه)

پاریس ایضا

چون در جمعیههای علمی بعضی کسان مختان تالایق در باره دولت دکار وزیر خارجه فرانسه بیان آورده اند و در این باب استدعا نامه بکومت تقدیم شده است . لهذا آن اشخاص بزرگما که آورده خواهند شد .

انکلیس

لندن ۱۷ فوریه

در نطقی که مارکی دمالپسوری ناظر هندوستان در یکماتی مخصوصی نموده است بیان میکنند که پولنیک انکلیس با هندوستان مشغول میشود که مبادا

یک روزی بیاید . که از دولتهای دیگر که راهی هندوستان میخواهند زحمتی وارد بیاید .

اتریش - مجارستان

وین ایضا

حکومت در خصوص دریافت کردن (ویرکونی) بد اسهامی که داخل در پورسه میباشد لایحه بشورای ملت خواهد داد .

(اسپانیا)

مادرید ایضا

حالت قارلستان بسیار بد است و پریشان هستند .

(پورتیگو)

..

پورسه

فصله ۶ شباط رومی

فروش پاره اسهام عمومی ۲۳ ۱۵

لیرای عثمانی غروش ۳۰ ۲۵

شرکت عثمانیه ۲ ۳۵

اعتبار عمومی ۴ ۰۲

تراموای ۱ ۶۰

فرانک سانیتم ۶۲ ۰۰

استقراض ۱۸۶۳ ۱۴۲

۱۸۶۵ ۱۴۳

۱۸۶۹ ۱۲۷

۱۸۷۲ ۰۳۸

۱۸۷۳ ۱۲۳

کیبال غروش سانیتم ۱۱۱ ۲۵

لندن ۳ ماهه بهر لیرای انکلیس ۱۱۱ ۲۵

فرانک سانیتم ۲۲ ۷۰

پاریس بهر لیرای عثمانی ۲۲ ۷۰

فیثات مکتوکات لیرای عثمانی

از قرار صد غروش پاره ۱۱۱ ۰۴

لیرای انکلیس ۸۸ ۲۳

امپریال ۸۹ ۲۰

کرمیبه ۵۱ ۱۴

مجدیده ۱۰۲ ۲۵

بشلاک ۱۰۶ ۲۵

ماتاک ۱۰۷ ۳۵

پول سیاه ۱۳۶ ۱۰

از مقاله کیبای زراعت

خلاصه کلام وجود هوا برای همه مخلوقات که نیروی روح هستند اهم و لازم است . و باید بدفع وازاله هر چیز وهر سببی که باعث اخلال جیات ویا کینه ی هواست دفع وازاله بشود ودراینباب اعتنا و دقت کرده شود .

(فصل)

اکنون بکافحهان آسانی را بیان کنیم . که باوجود عجز بودن آن جلب نظر دقت مطالعه کننده کان را نیز توانیم نمود . این یکی هم باید دانسته شود . که هر چیزی که بسیار ساده و عادیست نباید گفت این قابل اعتنائیست . وجهات منفعتی در دانستن آنها متصور نمی باشد . که اگر قدری تأمل بشود این آثار و اطواری که هر روزی آید و میگذرد و هیچ منفعت نیستیم چه خیر است بتدریج معلوم خواهد شد همه اینها منشأ و مصدر اثرهای بدیع و عجیب چند است که ابتدا هرگز نظر نمی آید .

چنانکه اگر مقداری زغال در اوجاق بگذاریم . زغال سوخته شده و تلف میگردد و از آن یک حرارتی بوجود آید و یک قدری هم خاکستر میماند که این یک همانا آثار بسیار ساده و عادی است . حال آنکه در آنجا زغال که می سوخت کجا رفت آیا محو و نابود شد ؟ فی هیچ جسمی خواه طبیعی و خواه علی ناپدید و منعدم نگردد . مثلاً یک دانه رب را که بخواهیم محو کنیم میتوانیم او را شکسته و او را مانند گرد و غبار بسیار نرمی بسازیم . فقط بکلی از احو و وفای نمیتوانیم کرد .

در صورتیکه اجسام قابل انحنا و نابود شدن نیست پس این زغال ما که کم کند بکجارت وجه شد ؟ باید دانست این پارچه قدری که بیان آب انداخته میشود بعد از آب شدن چه میشود . قندیدانست و غایب و ظاهر آب هم تغییری حاصل نمی کند . ومع ذلك قندجایی زنده است . و میدانیم که در میان آب است اگر کسی باور نکند بعضی چشیدن آب فیصل خواهد کرد که قند در میان آن است . و کسیر انحال انکار درین باب نیست . پس در قند زغال هم جواب من همین است همانطوریکه قند در میان آب حل میشود . زغال نیز بواسطه سوختن بد آنگونه در هوا محلول میگردد . و همانطوریکه آب بی مزه بواسطه قند شیرین میشود . و هائیز بجهت مخلوط شدن با زغال محلول خاصیت خود را عوض نمیند .

این هوای تازه که مخلوط با هوا شده و خاصیت جدا گانه حاصل کرد در اصطلاح کیمیه (گاز زغالی) با (حامض فحیمی) میماند . و اینکه فحیمی میگویند نسبت این است که زغال معروف را فحیم میگویند .

فقط این یکسرا باید فهمید . که حامض فحیمی جدا است و آن دودی که از زغال بیرون میاید جدا است . زیرا که دود زغال از اثر بخار و دخانی است که از رطوبت آن حاصل میشود . حال آنکه (گاز فحیمی) با خود حامض فحیمی که هر دو یک چیز است مانند هوا غیر مرئی است بچشم درک نمی شود . و در وقتیکه از زغال بیرون میاید کثیف بیرون آمدن

آنها بچشم ما مدرک نیست . جوهری که هوا از آن مرکب است . و نام آنرا مولد الخوضه و آذوت گفتیم کار و تأثیری که در سوختن و احراق زغال دارند یک طور نیست .

(باز هست)

طاهر

اعلانات

رساله (فوائد) نام عربی العبارة . تألیف شیخ عظیم الشان الساطع الیهان تتم ناموس دهر مروج حکمت حقه مولانا الشیخ احمد الاحسانی اجله شانه . که مفتاح مطالب حکمت الهیه و با کمال اختصار دارای معانی بسیار بلند و جامع آثار و اطوار علم مبدا و معاد است . و در چند سال پیش بر خست و اجازه نظارت جلیله معارف . طبع و ثبیل شده است . در مغازه کتاب فروشی بزرگ در زیر مسافر خانه عسکریه از قرار نسخه (۱) جاری یک مجیدیه سفید فروخته میشود .

مسیوم دیوسقوریدس نام طبیب در بالای اوزون چارسو در نزدیکی خان اکتهجی در اجزا خانه ارکول نومره (۳۳۳) روزهای شنبه و چهارشنبه از ساعت پنج الی هفت برای تدوی و معالجه ناخوشهائی که رجوع کنند حاضر است . و بجای آنها را قبول خواهد کرد .

طیب موی آله مهندس می شود . که همه اقسام ناخوشی بواسطه برابری و بتدایر و تدایر حکیمانه معالجه نماید . و همچنین در ناخوشی معده نیز مهارت تمام خود را ابراز خواهد کرد . و بجهت مرصه های مزبور حسی اختراع ترتیب کرده است . که محل فروش آنها اجزا خانه مذکور فوق است . و دستور العمل استعمال جها در ورقه مخصوصه چاپ شده در جوف قوطیه های آنهاست . قیمت یک قوطی نیم مجیدیه است . در هر کدام از آن ورقه ها و قوطیها امضای طبیب موی آله نباشد ساخته و قلب است بهمین جهت دقت لازم دارد .

ش . د . پ

مرثیه دوازده بند جناب سعادت ماب کاتلم باشا میلو از اعضای دارشورای عسکری که بجهت تعزیه داران خامس آل عبا شهید کربلا روحی له الفدا و علیه التحیه و الثنا اثری است نوین و واسطه ایست برای تجدید آیین آمو این باضتمام قصیده غرای مدحیه در حق حضرت شاه ولایت انشاد فرموده اند اینروزها طبع شده و در دکان جلیل اغا در جنب طاش و حاجی حسن آقادر باغچه قیوسی فروخته می شود .

(خرابات)

مشتمل با انواع قصاید و ترکیات و ترجعات و تسدسات و قطعات و رباعیات و غزلیات و ایات در چهار زبان یعنی ترکی و جغتایی و فارسی و عربی که کریمه ادبای روم و شاعر مشهور و معلوم جناب ضیا بک افندی از آثار و جمع و اسلاف و معاصرین انتخاب در سه جلد

درج کرده بود در دکان حاجی حسن افندی در چارسوی صحافان و در دکان حاجی حسن اغا تنبا کو فروش در باغچه قیوسی هر جلدی قیمت معین فروش میشود .

محل فروش اختر

دکان جلیل اغا کتاب فروش در جنب طاش . دکان حاجی حسن اغا کتاب فروش در باغچه قیوسی . دکان تنبا کو فروش در اقمسرای نزدیک بشل ماولومیه . مغازه کتاب فروشی بزرگ در زیر مسافر خانه عسکری . در دکان جای فروشی دم در خان والده .

کتاب مستطاب

(میزان الموازن فی امر الدین)

که در چند سال پیش از جانب یکی از مامورین سناارت سنیه ایران . در خصوص محاکمه ادیان مختلفه ورد پر رساله میزان اخلاقی نام پروتستانی تألیف . و در مطبعه عامره طبع شده است . در مغازه کتاب فروشی . در تحت مسافر خانه عسکری در یک مجیدیه سفید فروش میشود .

چون قبل از آنکه اختر طبع و نشر بشود بعضی از ذوات کرام از مسائل بحر سه و غیره بوجوب مکتوبهای خودشان طالب ابونه شدن گردیده و قیمت آنرا هم بجهت اینکه ارسال بفرمانید سوال کرده بودند . و تا جواب خدمت ایشان عرض کنیم شروع طبع و نشر آن شده و بهمان تفصیل که مقرر بود نسخه های کثیرین کرده شد خدمت ایشان از پوسته های دریا و خشکی ارسال گردید . و بهمان طور نیز فرستاده خواهد شد . و قیمت سالیانه و غیره آنها در لوحه کارت معین و مرقوم است . لهذا بسا عرض تشکر بخدمت ایشان بجهت میل و اتفاق کد در قبول کردن این کارت ظاهر فرمودند . از غنوم خیر خواهان خواهش میکنم هر کدام از ایشان بوسائل اولیه بطوریکه خواهش فرموده اند و مقرر است وجوه معینه ابونه ها را بدار السلطنه اسلامبول و اداره اختر ایصال فرمایند که باعث دوام و استمرار کار گردد .

در اداره خانه (اختر) هر نوع اوراق که زبان فارسی و عربی و لسان و فرانسه و انگلیس و روسی و ایتالیایی و اسپانیولی باشد بترکی و از ترکی بزبانهای مذکور ترجمه و هم نوشتن بعض اوراق بزبانهای مذکور قبول میشود .

(مختصر الی اورمان)

یا خود

(قلابر جلد و دلری)

نام رساله تیاترو زبان ترکی از جانب ملتزم آن اغوب افندی ماطوسیان طبع شده در بلاقه سریل و جاهای دیگر فروخته می شود .

رساله مذکور در نهایت سلاست و شبان مطالعه نوشته شده . مرئی اخلاق و احوال انسانها تواند بود .

رساله بارقه ظفر دار بفتح اسلامبول . لمدا با آثار و صاف که اثر خامه یکی از ادبای مشهور است در دکان هر کتاب فروش از فرار سه غروش فروش میشود .

یک باب خانه در اسکدار در محله خوالدین در قافق قاطری در نمره ۱۶ فروش خواهد شد خانه مذکور در جرم و سلاطین چهارده اطاق و یک طویل و چهار چام آب یکی شیرین و سه دیگر تلخ و بقدر هزار و هفتصد زرع زمین بنا و باغچه دارد هر کس طالب باشد بمطبعه اختر مراجعت نماید .

حکاک مشهور موسیو سانچ روسیه مدتی است باسلامبول آمده موسیو الیه هر نوع رسم و خطوط را در نهایت خوبی و استادی در روی شمشادک و ترسیم می نماید هر کس طالب بوده باشد به مطبعه (اختر) مراجعت نماید

هر گونه کتب و رسائل و اوراق چه بلتو غراف و چه به بنو غراف یعنی باسته و چاپی شکی و حروفی در مطبعه (اختر) در کمال خوبی و امتیاز طبع و قیمت و بهای مناسب و بطور مطلوب و موافق سلیقه تمام کرده میشود و همچنین هر گونه اوراق و اسناد برنگهای مختلف و خطوط متنوعه و نیز رسمهای گراور و قرون و کارت و بزیات فارسی و ترکی و فرانسوی و دفاتر تجارت و هر نوع اوراق رسمیه که از جانب اداره های رسمی و دولتی امر و سپارش داده شود در نهایت امتیاز و خوبی طبع شده و باعث خشنودی خواهشمندان سار شهائی مذکور از هر جهتی خواهد گردید . و سکه های لبطوغراف همه جور بزرگ و کوچک قیمت مناسب جهت فروش در اداره مطبعه موجود است .

کتاب گلستان افصح الشعر شیخ سعدی شیرازی رحمه الله علیه رحمه واسعه کتانی است که در کتابی مشرق زمین در نزد عموم اهل لسان و اصحاب ذوق و فهم مسلم و مقبول است و سزاوار بود که همچنان نسخه مطبوعه طبع بطور بسیار خوب و طرز مرغوب با ستم شده یادگاری برای طالبان آن باشد و مدتی بود که این معنی در نظر بود ولی اسباب این مقصود حاضر نبود تا آنکه ده سال گذشته از اتفاقات حسنه عالیجناب میرزا اغا الملقب بصاحب قلم که از مشاهیر خطاطان ایران است بدر سعادت تشریف آورده و بر حسب خواهش دوستان قبول نمودند که نسخه مذکور را بنویسند لهذا نسخه مذکور در کمال نفاست و خوبی با ستم شده بود و چون مقصود اصلی خدمتی بمعارف بود بعد از فروخته شدن مقدار کافی از آن از قیمتش تنزیل شده اکنون نسخه های آن در مغازه کتاب فروشی در زیر مسافر خانه عسکریه بایزید . و در اقمسرای قرب بشل ماولومیا در دکان تنبا کو فروش و در دکانهای جلیل اغا در جنب طاش و حسن اغا در باغچه قیوسی جلدی از فرار یسست فروش راجع فروش میشود .

مطبعه و اداره خانه در دکان مخصوصه است

مکتوبی به برای درج کار شده و طبع نشود بصاحب

مکتوبی که اجرت پوه است از جانب اداره

این کارت از حوا

عاقبت

آدمی بهر کاری که آغاز میکند و سکونی را که برای خود ق آن است که پایان عاقبت آن خود را دیده . و از آن روی خود را فهمیده و اقدام کند خود برسد . آنگه آن مقصد حال و مال خود را از روی آکا

در (گلستان) می نویسد حکمت از که آموختی که تلجایی نه بینند پای نهند این سخن حکمت است که دستور العمل خردمندان هر چیزی است در موضع بیجا آوردن هر کاری است حکمت دادن هر چیزی است مطابق کردن کارها است

بیماره ناپیستانی که جای از آن پای می نهد بقاعده کلیات امور برای هر خردم عاقل آن است که ادبیه

اگر آدمی این قاعده و روش را و حرکات و سکنات خود کند بکند و سخن را که میخواهد بک از بدو آغاز بان تا حصول نتیجه کرده باشد یعنی پس از آنکه غایبه کاری برای خود درس اعتدال و استقامت این اطراف آن را مطالعه نموده و قدم اقدام با آنرا پیش همچنان گفتار و کرد او موا

کسانی که حکمت بایشان فی الحقیقه خبری بکسانی که حکمت بایشان و وفوانیکه در مالک اندیشی و سلامت و سعادت و شرف آنرا کرده است . باین بکار نیکی به نیت باکی نماید را برود از ساعت نیت و قصد